

Vladimír Seloucký

- Odborně způsobilá osoba v PO
- Odborně způsobilá osoba prevenci rizik v BOZP
- Odborně způsobilá osoba Koordinátor BOZP na staveništi

vladimirseluucky@centrum.cz

Tel.: 608564732

<https://stavebni-bozp-koordinator.cz/>

<https://www.facebook.com/stavebnibozpkoordinator>

BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI A POŽÁRNÍ OCHRANA

Obsah školení:

- Problematika pracovních úrazů
- Osobní ochranné pracovní prostředky
- Kategorizace prací
- Hořlavé kapaliny na pracovištích

Právní úprava BOZP v ČR

Právní předpisy - Uveřejnění ve Sbírce zákonů nebo ve Sbírce mezinárodních smluv
(zákony, nařízení vlády, vyhlášky, opatření senátu,)

- **Zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce ve znění pozdějších předpisů**
- Zákon č. 258/2000 Sb., O ochraně veřejného zdraví ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 309/2006 Sb., Zákon, kterým se upravují další požadavky bezpečnosti práce ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci
- Zákon č. 133/1985 Sb , Zákon o PO
- Vyhláška č. 246/2001 Sb, Vyhláška o požární prevenci

Ostatní předpisy - (technické normy, interní předpisy vydané organizací, návody, pokyny od výrobců,...)

Na koho se vztahuje BOZP?

- Zaměstnavatelé
- OSVČ
- Zaměstnanci
- Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr.

Základní povinnosti při zajišťování BOZP (§ 101 ZP)

- 1) Zaměstnavatel je povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce (dále jen "rizika").
- 2) Péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci uložená zaměstnavateli podle odstavce 1 nebo zvláštními právními předpisy je nedílnou a rovnocennou součástí pracovních povinností vedoucích zaměstnanců na všech stupních řízení v rozsahu pracovních míst, která zastávají.**
- 3) Plní-li na jednom pracovišti úkoly zaměstnanci dvou a více zaměstnavatelů, jsou zaměstnavatelé povinni vzájemně se písemně informovat o rizicích a přijatých opatřeních k ochraně před jejich působením, která se týkají výkonu práce a pracoviště, a spolupracovat při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci pro všechny zaměstnance na pracovišti. Na základě písemné dohody zúčastněných zaměstnavatelů touto dohodou pověřený zaměstnavatel koordinuje provádění opatření k ochraně bezpečnosti a zdraví zaměstnanců a postupy k jejich zajištění.
- 5) Povinnost zaměstnavatele zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci se vztahuje na všechny fyzické osoby, které se s jeho vědomím zdržují na jeho pracovištích.
- 6) Náklady spojené se zajišťováním BOZP hradí zaměstnavatel**

Povinnosti zaměstnavatele z hlediska BOZP

1. Zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců s ohledem na rizika týkající se výkonu práce
2. Vyhledávat zdroje rizik, přijímat opatření k jejich odstranění
3. Zajišťovat péči o zdraví zaměstnanců
4. Poskytovat informace zaměstnancům o BOZP
5. **Zajišťovat školení o právních a ostatních předpisech k zajištění BOZP**
6. **Zajišťovat dodržování zákazu kouření na pracovištích**
7. Zajišťovat zvláštní pracovní podmínky pro ženy, mladistvé a zaměstnance se změněnou pracovní schopností
8. **Poskytovat osobní ochranné pracovní prostředky**
9. Umísťovat bezpečnostní značky a zavádět signály, poskytující informace týkající se BOZP
10. **Vyšetřovat příčiny pracovních úrazů**, evidovat a hlásit pracovní úrazy, přijímat opatření proti opakování pracovních úrazů

Povinnosti zaměstnance z hlediska BOZP

1. Podílet se na vytváření zdravého pracovního prostředí
2. **Dbát podle svých možností o svou vlastní bezpečnost a zdraví i o bezpečnost a zdraví osob, kterých se dotýká jeho jednání**
3. Znat a dodržovat právní a ostatní předpisy k zajištění BOZP
4. Řídit se informacemi zaměstnavatele
5. Podrobovat se lékařským prohlídkám, očkování, vyšetření a diagnostickým zkouškám
6. Dodržovat stanovené postupy, zásady bezpečného chování
7. **Nepožívat alkoholické nápoje a zneužívat jiné návykové látky**
8. Podrobit se na pokyn příslušného vedoucího zaměstnance, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek.
9. Oznamovat svému nadřízenému nedostatky a závady na pracovišti, které by mohly ohrozit bezpečnost nebo zdraví při práci, účastnit se na jejich odstraňování
10. Prohlubovat si kvalifikaci k výkonu práce - účastnit se školení
11. Dodržovat právní a ostatní předpisy a pokyny zaměstnavatele k zajištění BOZP, s nimiž byl řádně seznámen
12. Dodržovat při práci stanovené pracovní postupy, pracovní a dopravní prostředky, osobní ochranné pracovní prostředky
13. **Bezodkladně oznamovat svému nadřízenému svůj pracovní úraz a pracovní úraz jiné osoby, jehož byl svědkem a spolupracovat při vyšetřování jeho příčin**

Práva zaměstnance z hlediska BOZP

1. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
2. Informovat o rizicích práce a na informace o opatřeních na ochranu před jejich působením
3. **Každý zaměstnanec má právo na informaci o zařazení do příslušné kategorie práce**
4. Právo na seznámení se s dokumentací BOZP ve společnosti
5. **Znát poskytovatele pracovně-lékařské péče**
6. Odmítnout výkon práce, o níž mají za to, že ohrožuje jejich život nebo zdraví, popřípadě život nebo zdraví jiných osob; takové odposuzovat jako nesplnění povinnosti zaměstnance
7. Právo na poskytnutí první pomoci
8. Podílet se na otázkách BOZP

1. Pracovní úrazy

Právní rámec:

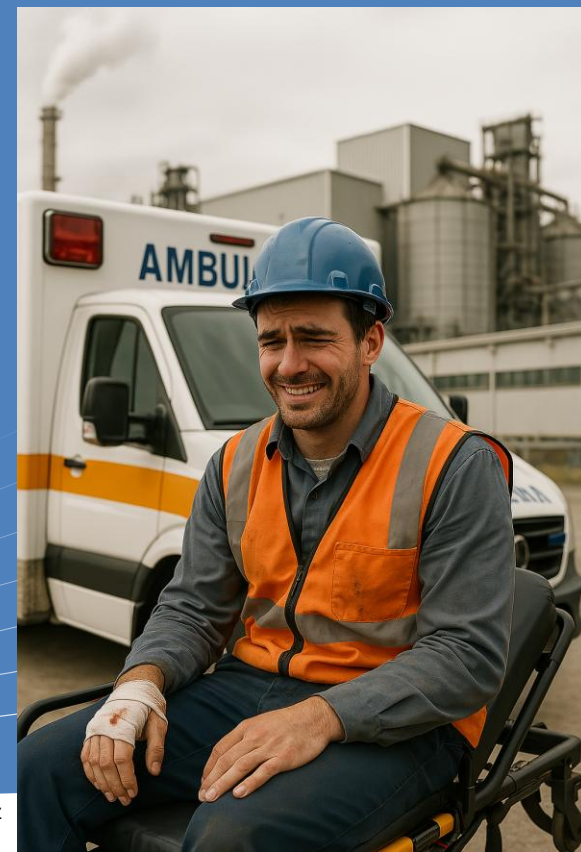
- Zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce
- Nařízení vlády č. 201/2010 Sb., o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu

Pracovní úrazy (PÚ) dle Zákoníku práce (262/2006 Sb., § 271k)

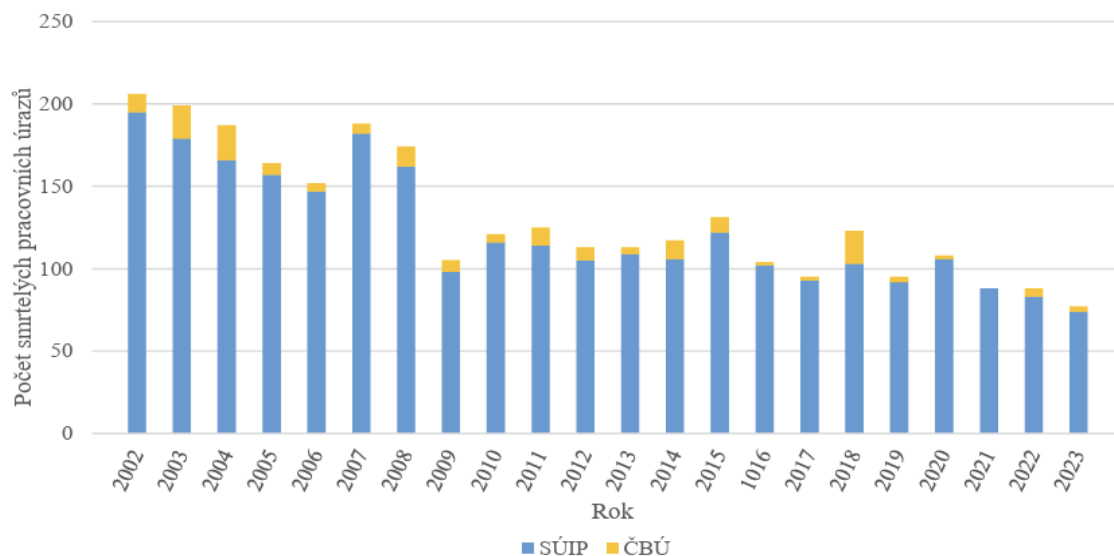
- Pracovním úrazem je poškození zdraví nebo smrt zaměstnance, došlo-li k nim **nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením zevních vlivů, při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním**.
- Jako pracovní úraz se posuzuje též úraz, který zaměstnanec utrpěl pro plnění pracovních úkolů.
- Pracovním úrazem není úraz, který se zaměstnanci přihodil na cestě do zaměstnání a zpět.
- PÚ **není** úraz, který se zaměstnanci přihodil na **cestě** do zaměstnání a zpět a při **stravování**
- Nejčastější příčiny nehod/úrazů :

Nebezpečné chování 85- 96%

Nebezpečné podmínky 4- 15%

Vývoj smrtelné úrazovosti 2002-2023

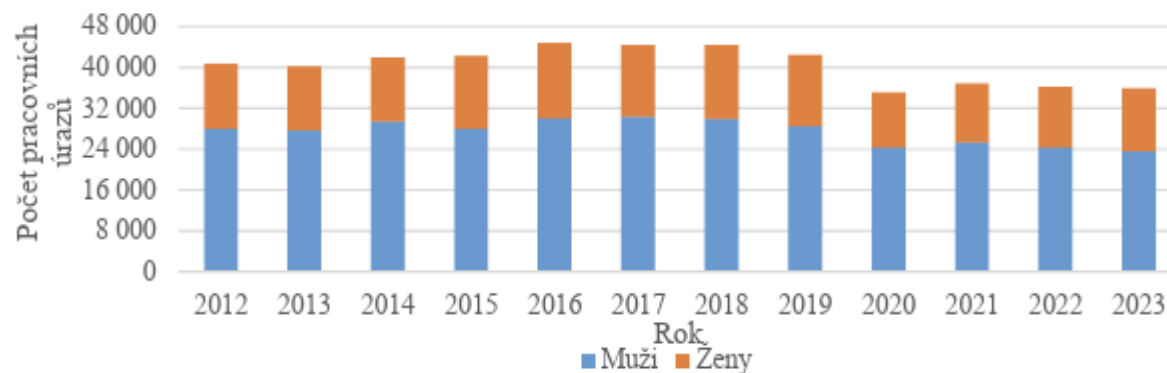
Tab. č. 5 – Počet smrtelných pracovních úrazů v jednotlivých krajích a v zahraničí

Místo úrazu	Rok								
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Hlavní město Praha	9	7	9	10	5	3	7	11	
Středočeský kraj	10	15	21	12	9	11	6	3	
Kraj Vysočina	4	7	6	7	7	3	4	4	
Jihočeský kraj	8	7	8	6	8	7	9	10	
Plzeňský kraj	10	5	5	2	11	8	7	3	
Karlovarský kraj	2	2	3	2	2	2	4	1	
Ústecký kraj	8	8	11	7	18	10	8	10	
Liberecký kraj	2	0	2	5	1	3	2	4	
Královéhradecký kraj	5	2	1	8	8	3	2	4	
Pardubický kraj	4	5	5	5	5	4	3	2	
Jihomoravský kraj	8	10	13	10	14	12	13	4	
Zlínský kraj	9	4	7	3	3	5	5	5	
Olomoucký kraj	8	5	5	4	3	7	2	5	
Moravskoslezský kraj	11	12	23	7	8	8	13	10	
Zahraníčí	6	6	4	7	6	2	3	1	
Celkem smrtelných úrazů	104	95	123	95	108	88	88	77	

Tab. č. 3 – Vývoj počtu závažných pracovních úrazů v letech 2013 až 2023

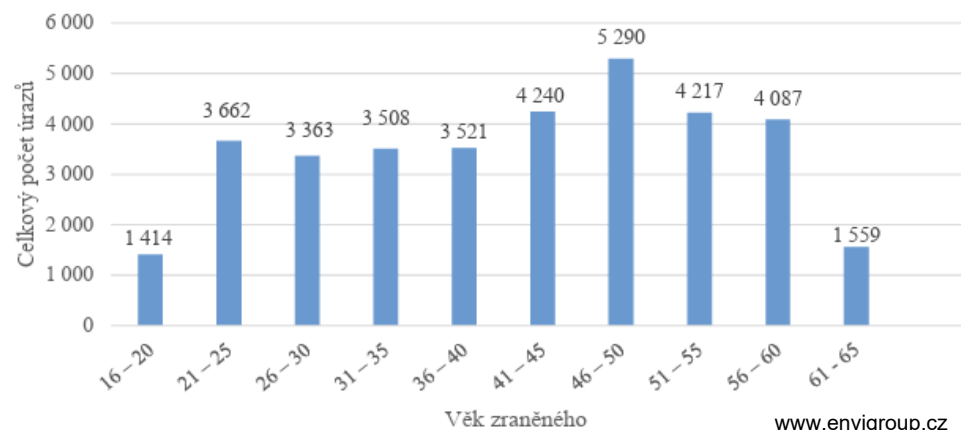
Rok	SÚIP	ČBÚ	Celkem
2013	1 364	21	1 385
2014	1 393	19	1 412
2015	1 299	16	1 315
2016	1 298	25	1 323
2017	1 123	24	1 147
2018	1 126	23	1 149
2019	988	18	1 006
2020	819	14	833
2021	769	19	788
2022	784	13	797
2023	731	1	732

Graf č. 2 – Pracovní úrazovost mužů a žen v letech 2012–2023

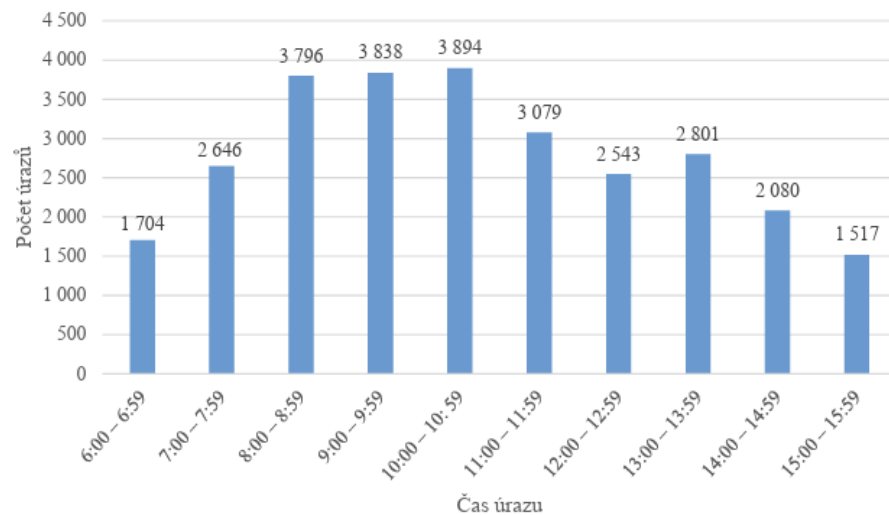

Příčina pracovního úrazu dle ESAW	Počet úrazů			
	Smrtelné	Závažné	Ostatní	Celkem
14 - Špatně nebo nedostatečně odhadnuté riziko	52	578	32 899	33 529
0 - Nejistěno	9	29	864	902
8 - Používání nebezpečných postupů nebo způsobu práce včetně jednání bez oprávnění, proti zákazu, prodávání v ohroženém prostoru	8	57	514	579
1 - Vadný nebo nepříznivý stav zdroje úrazu (nikoliv pracoviště)	-	17	299	316
11 - Ohrožení jinými osobami (odvedení pozornosti při práci, žerty, hádky a jiná)	-	1	181	182
10 - Nepoužívání (nesprávné používání) předepsaných a přidělených osobních ochranných pracovních prostředků (dále jen „OOPP“)	1	10	107	118
13 - Ohrožení zvířaty a přírodními živly	1	3	59	63
6 - Nesprávná organizace práce	2	11	25	38
4 - Nepříznivý stav nebo vadně uspořádání pracoviště, př. komunikace	-	7	30	37
2 - Chybějící nebo nedostatečná ochranná zařízení a zajištění	2	10	21	33
9 - Odstranění nebo nepoužívání předepsaných bezpečnostních zařízení a ochranných opatření	-	4	13	17
12 - Nedostatky osobních předpokladů k řádnému pracovnímu výkonu (chybějící tělesné předpoklady, smyslové nedostatky, nepříznivé osobní vlastnosti a okamžité psychofyzilogické stavy)	-	4	3	7
7 - Neobeznámenost s podmínkami bezpečné práce a nedostatek potřebné kvalifikace (teoretických znalostí, dovedností, zručnosti, přizpůsobení)	-	-	5	5
3 - Chybějící (nepřidělené), nedostatečné nebo nevhodné OOPP	2	1	11	4
5 - Závady v osvětlení a viditelnosti, nepříznivé vlivy hluku, otřesů a vadného ovzduší na pracovišti (komunikaci)	-	-	-	-
Celkem	77	732	35 031	35 840

Graf č. 4 – Věková struktura zaměstnanců postižených pracovním úrazem

Graf č. 5 – Pracovní úrazy a hodina jejich vzniku (prvních 10 položek)

Tab. č. 16 – Pracovní úrazy a jednotlivé dny jejich vzniku

Den v týdnu	Počet úrazů
Pondělí	7 118
Úterý	7 021
Středa	6 789
Čtvrtek	6 351
Pátek	5 431
Sobota	1 627
Neděle	1 503
Celkem	35 840

Pracovní úrazy

- Pokud se stane jakýkoli úraz v zaměstnání postupovat následovně:
 - a) poskytnout první pomoc
 - b) zajistit místo úrazu, (vyhotovit fotodokumentaci)
 - c) evidovat a ohlásit úraz (do knihy úrazů)
- Zaměstnavatel musí úraz vyšetřit a odškodnit
- V případě, že dojde k pracovnímu úrazu s pracovní neschopností delší než 3 kalendářní dny nebo úrazu s následkem smrti, je povinností zaměstnavatele vyhotovit záznam o úrazu – a to nejpozději do 5 pracovních dnů po oznámení úrazu.
- Odškodňuje se po ukončení prac. neschopnosti, u závažnějších úrazů každý měsíc

Druhy odškodnění

- Bolestné
- Náhrada ztráty na výdělku
- Léčebné výlohy
- Soukromá věc
- Pozůstalí

Správný postup

1. Pracovní úraz uznává **pouze** zaměstnavatel
2. Objektivní odpovědnost (možnost krácení)
3. Okamžitě nahlásit zaměstnavateli
4. Porušení BOZP
5. Alkohol, drogy

2. Osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP)

Právní rámec:

- Zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce
- Nařízení vlády č. 390/2021 Sb., Nařízení vlády o bližších podmínkách poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků

Osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP)

OOPP

- musí být po celou dobu používání **účinné** proti vyskytujícím se rizikům
- jejich používání **nesmí** pro zaměstnance **představovat další riziko**
- musí odpovídat podmínkám na pracovišti
- musí být přizpůsobeny jejich fyzickým předpokladům a tam, kde přítomnost více než jednoho rizika vyžaduje kombinaci OOPP, musí být tyto vzájemně **slučitelné**

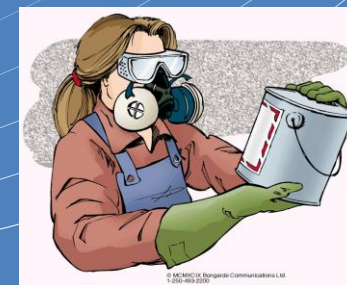

Přidělování OOPP

- **Seznam OOPP**
- veškerá OOPP jsou zaměstnanci poskytována **bezplatně**
- pokud je zaměstnanci OOPP předělena, je **POVINNI JE POUŽÍVAT** v souladu s návodem výrobce a dle příkazů nadřízeného
- zaměstnanci jsou povinni u přidělených OOPP provádět drobnou údržbu a opravy za účelem maximálního využití jejich životnosti
- OOPP, které **ztratily svoji funkci** musí být bez ohledu na jejich životnost **vyměněny** (výměna se provádí u vedoucího daného zaměstnance)
- OOPP musí být poskytnuto všem zaměstnancům v pracovněprávním vztahu

©1991 Bangor Communications Ltd.
1-250-493-3200

© 2001 Bangor Communications Ltd.
1-250-493-3200

- OOPP je majetkem zaměstnavatele
 - OOPP je přidělováno oproti podpisu
 - OOPP jejich druhy, typy, počty, proti čemu chrání stanovuje zaměstnavatel /OZO/ písemně ve směrnici
-
- Zaměstnavatel je povinen seznámit zaměstnance s návody pro obsluhu
 - Zaměstnavatel zajišťuje péči o OOPP na své náklady
 - Zaměstnavatel (vedoucí) dozoruje jak výdej tak používání OOPP

Pro stanovení množství poskytovaného pracího prášku jednotlivým zaměstnancům se vychází z tohoto výpočtu:

Interval praní	=	1 x za týden
1 x praní	=	100 g prac. prášku
4 x praní za měsíc	=	400 g prac. prášku
rok / 12 měsíců x 400 g	=	4800 g prac. prášku

Na uvedené množství prostředku se za rok poskytuje zaměstnanci 400Kč.

Příloha č. 1

SEZNAM POSKYTOVANÝCH MYCÍCH, ČISTÍCÍCH, DESINFEKČNÍCH A HYGIENICKÝCH PROSTŘEDKŮ

❖ Na základě klasifikace prací z hlediska znečištění zařazuje se profesní obor:

1. Dělník

do skupiny **práce nečistá** dle přílohy č. 4 k nařízení vlády č. 390/2021 Sb.

Mycí prostředek – množství v gramech za měsíc	Čistící pasta – množství v gramech za měsíc	Ručníky / rok
<i>toaletní mýdlo 100 g</i>	<i>čistící pasta 600 g</i>	<i>Společně pro všechny druhy prací min. 2 ks ručníků</i>

2. Administrativní zaměstnanec

☒ do skupiny **práce čistá** dle přílohy č. 4 k nařízení vlády č. 390/2021 Sb.

Mycí prostředek – množství v gramech za měsíc	Čistící pasta – množství v gramech za měsíc	Ručníky / rok
<i>toaletní mýdlo 100 g</i>	-	<i>min. 2 ks ručníků případně papírové utěrky</i>

Zaměstnancům jsou poskytovány uvedené mycí, čistící prostředky a hygienické potřeby na sociálním zařízení společnosti. Tyto prostředky a potřeby jsou průběžně doplňovány pracovníci úklidu, a proto se nevydávají zaměstnancům proti podpisu.

Tabulka pro výběr osobních ochranných pracovních prostředků na základě vyhodnocení rizik (dle přílohy č. 1 k nařízení vlády č. 390/2021 Sb.)

Profese:	Dělník	
Název OOPP	Podrobnější údaje	Poznámka
A1 Ochranná přilba	Náraz z hora	Práce ve výšce, práce kde hrozí úder na hlavu.
6N Pracovní oděv	Textilní, celé tělo	Po celou pracovní dobu
II Pracovní obuv	Typ S2	Po celou pracovní dobu
15F Respirátor	FFP1	K odběru na dílně. Při zvýšené prašnosti.
6G Pracovní rukavice	Pětiprsté	Při ruční manipulaci. Zákaz použití u točivých strojů.
6D Ochranné brýle	Ochrana zraku	Podle potřeby (broušení, vrtání), chod linky.
10N Pracovní oděv-zimní	Textilní, chlad	Po celou pracovní dobu v zimním období
IN Reflexní vesta	Textilní	Nakládká, vykládká

Doba použitelnosti se řídí dle návodu k obsluze, doporučení výrobce, případně je OOPP měněno oproti opotřeбенému.

PROFESE		RIZIKA																										
		FYZIKÁLNÍ														CHEMICKÁ (včetně nanomateriálů)				BIOLOGICKÉ ČINITELE obsažené v				JINÁ RIZIKA				
Dělník		mechanická							tepelná		elektrická		radiální (záření)		aerosoly		kapaliny		aerosolech		kapalinách		materiálech, osobách, zvířatech apod.					
		náraz	ukluznutí	náraz z výšky	vibrace	statické síle části těla	oděni, poranění, kousání a jiné rány, kousnutí nebo bodnutí	zachycení, uschlípnutí	hluk	teplo, ohně	chlád	úraz elektrickým proudem	statická, elektrická	neionizující	ionizující	pevné	kapalné	nanášení	postřikání, rozprášení, vytváření	přímý nárv	pevných a kapalných	přímý a nepřímý kontakt	postřikání, rozprášení, vytváření	přímý a nepřímý kontakt	utnutí	nedostatek kyslíku	nedostatečná viditelnost	
ČÁSTI TĚLA A ORGÁNY, KTERÉ MAJÍ BÝT CHRÁNĚNY		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
hlava	lebka	A	X																									
	celá hlava	B																										
uši / sluch		C																										
oči / zrak		D					X																					
obličej		E																										
dýchací orgány		F														X												
ruce		G					X																					
paže (části)		H																										
nohy (chodidla)		I	X																									
nohy (části)		J																										
pokožka		K																										
trup / břicho		L																										
část těla		M																										
celé tělo		N	X				X				X																	

U prací, které zaměstnanci provádí nahodile a nepravidelně, jsou poskytovány ochranné prostředky před uvedenou prací a prostředky, které lze dále použít, se vrací k dalšímu použití, případně jsou k dispozici u jednatele.

3. Kategorizace prací

Právní rámec:

- Zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce
- Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci
- Vyhláška č. 79/2013, vyhláška o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče
- Vyhláška č. 432/2003, vyhláška, kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií
- Zákon č. 258/2000 Sb., O ochraně veřejného zdraví ve znění pozdějších předpisů

Kategorizace prací

Rizikové faktory – celkem 13

- Podle míry výskytu faktorů, které mohou ovlivnit zdraví zaměstnanců, a jejich rizikivosti pro zdraví se práce zařazují do čtyř kategorií:
 1. *Prach*
 2. *Chemické látky*
 3. *Hluk*
 4. *Vibrace*
 5. *Neionizující záření a elektromagnetické pole*
 6. *Fyzická zátěž (celková fyzická zátěž; lokální svalová zátěž)*
 7. *Pracovní poloha*
 8. *Zátěž teplem*
 9. *Zátěž chladem*
 10. *Psychická zátěž (monotónní práce; práce ve vynuceném tempu...)*
 11. *Zraková zátěž*
 12. *Práce s biologickými činiteli (bakterie, viry, plísně a jiní původci onemocnění)*
 13. *Práce ve zvýšeném tlaku vzduchu*

Kategorizace prací-rozdělení Seminář CHLS a BOZP

Dle měření a vyhodnocení rizik u zaměstnavatele zařazuje Krajská hygienická stanice (KHS) jednotlivé pracovní pozice do výsledné kategorie práce – **1, 2, 3, 4**

KATEGORIE 1

- všechna THP
- práce, při nichž podle současného poznání **není** pravděpodobný nepříznivý vliv na zdraví
- nejsou požadavky na zdravotní způsobilost

KATEGORIE 2

- práce, při nichž podle současné úrovně poznání lze očekávat jejich nepříznivý vliv na zdraví jen **výjimečně**, zejména u **vnímavých** jedinců
- práce, při nichž nejsou překračovány hygienické limity
- (práce, kde již mohou být požadavky na zdravotní způsobilost)

KATEGORIE 3

- práce, při nichž jsou **překračovány** hygienické limity, přičemž expozice osob není spolehlivě snížena technickými opatřeními pod úroveň těchto limitů
- je **nezbytné používat** OOPP, organizační a jiná opatření
- vyskytují se nemoci z povolání nebo statistiky významně častěji nemoci související s prací

KATEGORIE 4

- práce, při nichž je **vysoké riziko** ohrožení zdraví, které nelze zcela vyloučit ani při používání dostupných a použitelných ochranných opatření
- ve **výjimečných situacích** – záchranáři, hasiči (nehody, průmyslové havárie, přírodní katastrofy...)
- hodnoty překračují limity pro 3. kategorii

Kategorizace - praxe

- Kategorizace provedena do 30 dní po zahájení činnosti
- Kategorie práce od č. 2 eviduje KHS
- V kategorizaci uvádět popis práce, směny, rizikové faktory, počet mužů, žen
- Od kat. č.2 odborné posouzení případně měření
- Kat. č. 3,4 rizikové práce
- Kategorizaci je nutno aktualizovat, změna technologie, profesí, výskyt rizikových faktorů, počet zaměstnanců

Důsledky pro zaměstnavatele

Druhy a termíny pracovnělékařských prohlídek

- **Vstupní** – při nástupu do pracovního poměru
- **Periodická:**
 - ✓ Pracovníci v kategorii **1** – 1 x 6 let (do 50 let); 1 x 4 roky (nad 50 let) **dobrovolné**
 - ✓ Pracovníci v kategorii **2** – 1 x za 4 roky (do 50 let); 1 x 2 roky (nad 50 let) **dobrovolné**
 - ✓ Pracovníci v kategorii **2R,3** – 1 x za 2 roky
 - ✓ Pracovníci v kategorii **4** – 1 x 1 rok
 - ✓ Práce v noci – 1 x 2 roky
 - ✓ **Profesní riziko**
- **Mimořádná** – přezkoumání zdravotního stavu – dlouhodobá neschopnost, pracovní úraz
- **Výstupní** – např. po ukončení rizikové práce, výskyt nemoci z povolání, prac. úraz se dvěma neschopenkami

1. Práce ve zdravotnických zařízeních, v zařízeních sociálních služeb a práce v dalších zařízeních obdobného charakteru, jejíž součástí je obvyklý přímý kontakt s klienty nebo pacienty, a dále práce zahrnující poskytování sociálních služeb v přirozeném sociálním prostředí osob
2. Obsluha jeřábů, opraváři jeřábů, vazači jeřábových břemen, obsluha transportních zařízení, regálových zakladačů, pracovních plošin, důlních těžních strojů, stavebních a jim obdobných strojů, trvalá obsluha nákladních výtahů
3. Obsluha a řízení motorových a elektrických vozíků a obsluha vysokozdvizných vozíků
4. Obsluha řídicích center a velínů velkých energetických zdrojů včetně jaderných a chemických provozů, při jejichž havárii by mohlo dojít k ohrožení zaměstnanců či obyvatelstva a k závažným ekologickým následkům
5. Nakládání s výbušninami²²⁾, opravy tlakových nádob a kotlů, obsluha kotlů s výkonem alespoň jednoho kotle 50 kW a větším a kotelen se součtem jmenovitých tepelných výkonů kotlů větším než 100 kW, obsluha tlakových nádob stabilních a tlakových stanic technických plynů, obsluha a opravy turbokompresorů, chladicích zařízení nad 40000 kcal (136360 kJ), obsluha a opravy vysokonapěťových elektrických zařízení, práce na elektrických zařízeních podle jiných právních předpisů²⁵⁾
6. Práce v hlubinných dolech
7. Práce ve výškách a nad volnou hloubkou, pokud je jiným právním předpisem stanoveno použití osobních ochranných prostředků proti pádu
8. Práce záchranářů s výjimkou zdravotnických záchranářů
9. Práce v klimaticky a epidemiologicky náročných oblastech zahraničí
10. Noční práce: zaměstnanci pracující v noci podle § 78 odst. 1 písm. k) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění zákona č. 365/2011 Sb.
11. Další práce nebo činnosti v **profesním riziku**, které stanoví v rámci prevence rizik, v případech, kdy nelze tato rizika odstranit, zaměstnavatel ve spolupráci s poskytovatelem pracovnělékařských služeb a práce zařazené do kategorie druhé, jejichž součástí jsou níže uvedené rizikové faktory pracovních podmínek podle části I.

NÁVRH kategorizace prací a pracovišť	Předpis:	Zákon č. 258/2000 Sb., Vyhláška č. 432/2003 Sb.

Profese (činnost):	DĚLNÍK LISOVNY		
Popis činnosti:	<p>Operátor lisovny zodpovídá za výrobu dílů na pracovišti přidělené vedoucím oddělení.</p> <p>Obsluhuje stroje na vstřikování plastů a válcovací linky.</p> <p>Ruční elektrické a pneu nářadí (např. aku vrtačka, horkovzdušná pistole, pneu přímá bruska).</p> <p>Pro manipulaci s formami využívá VZV, zvihací techniku.</p>		
Počet zaměstnanců:	ženy: 0	Délka směny:	8,5 hodin
	muži: 6		
Typ provozu:	Dvousměnný		
Zhodnocení:	Žádný z hodnocených faktorů neodpovídá kritériím kategorie 3 nebo 4 dle vyhlášky č. 432/2003 Sb., v platném znění.		
Návrh kategorie, do které má být práce zařazena:		Kategorie 2	

Hodnocené rizikové faktory na základě vyhlášky č. 432/2003 Sb.												
P	CH	H	V	NZ	CFZ	ZT	ZCH	PZ	ZZ	BZ	PP	TV
/	/	2	2	/	2	/	/	/	/	/	2	/

ZÁVĚREČNÁ HODNOCENÍ

Práce spojená s expozicí několika faktorům se dle § 3 odst. 2) vyhl. č. 432/2003 Sb., řadí do kategorie odpovídající nejnepriznivěji hodnoceného faktoru.

Práce (činnost)	Výsledná kategorie	Počet zaměstnanců		Faktory												
		ženy	muži	P	CH	H	V	NZ	CFZ	ZT	ZCH	PZ	ZZ	BZ	PP	TV
THP	1	0		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
OPERÁTOR VÝROBY - klasické a CNC frézky	2	0	4	/	/	/	/	/	2	/	/	/	/	/	2	/
OPERÁTOR VÝROBY - klasické a CNC frézky (2 směny)	2	0	5	/	/	/	/	/	2	/	/	/	/	/	2	/
OPERÁTOR VÝROBY - obrábění	2	0	9	/	/	2	/	/	2	/	/	/	/	/	2	/
OPERÁTOR VÝROBY - obrábění (2 směny)	2	0	6	/	/	2	/	/	2	/	/	/	/	/	2	/
OPERÁTOR VÝROBY - PC, CNC soustruh, soustruh	2	0	2	/	/	2	/	/	2	/	/	/	/	/	2	/
OPERÁTOR VÝROBY -	2	0	4	/	/	2	/	/	2	/	/	/	/	/	2	/

4. Skladování hořlavých kapalin

Právní rámec:

- Zákon č. 133/1985 Sb., Zákon o PO
- Vyhláška č. 246/2001 Sb., vyhláška o požární prevenci
- Vyhláška č. 23/2008 Sb. Vyhláška o technických podmínkách požární ochrany staveb

Hořlavé nebo požárně nebezpečné látky

- Pevná paliva se ukládají odděleně od jiných druhů paliv nebo hořlavých anebo hoření podporujících látek.
- Při skladování látek majících sklon k samovznícení se podle druhu a způsobu umístění sleduje, zda nedochází k procesu samovznícení.
- Ke skladování nebo ukládání hořlavých kapalin se používají pouze obaly, nádrže nebo kontejnery k tomuto účelu určené. Hořlavé kapaliny, hořlavé a hoření podporující plyny se skladují pouze v prostorách, které jsou k tomuto účelu určeny.
- Hořlavé kapaliny nelze ukládat ve společných a ve sklepních prostorách bytových domů nebo ubytovacích zařízení s výjimkou hořlavých kapalin potřebných k vytápění těchto objektů v maximálním množství 40 litrů v nerozbitných přenosných obalech pro jeden tepelný spotřebič.
- V jednotlivých a řadových garážích lze ukládat nejvýše 40 litrů pohonných hmot pro osobní automobily a 80 litrů pohonných hmot pro nákladní automobily v nerozbitných přenosných obalech a nejvýše 20 litrů oleje na jedno stání. V hromadných garážích se pohonné hmoty ani oleje neukládají, s výjimkou provozních náplní a záložního paliva, které jsou součástí vozidel.
- Nádoby s hořlavými nebo hoření podporujícími plyny (např. lahve, sudy, kontejnery, nádrže) se umísťují na snadno přístupných a dostatečně větraných a proti nežádoucím vlivům chráněných místech. Tyto nádoby nelze nikdy ukládat v prostorách pod úrovní okolního terénu, ve světlících, v garážích, kotelnách, místnostech určených ke spaní, ve společných prostorách bytových domů a ubytovacích zařízení.

Stavby provedené podle ČSN 65 0201:2003

- U staveb nebo jejich částí, které jsou užívány jako pracoviště lze ukládat hořlavé kapaliny v celém požárním úseku jednotlivě nebo společně méně než 250 litrů hořlavých kapalin, aniž by z tohoto objemu bylo více než 20 litrů nízkovroucích kapalin a 50 litrů hořlavých kapalin I. třídy nebezpečnosti, není-li v projektové dokumentaci stanoveno jinak.
- Při výskytu hořlavých kapalin musí být
 - a) zabráněno jejich rozlití mimo požární úsek,
 - b) zajištěno odvětrávání požárního úseku v rozsahu zamezujícím vzniku prostředí s nebezpečím výbuchu,
 - c) zabráněno kontaktu hořlavých kapalin nebo jejich par se zdroji zapálení.
- Na pracovištích, tvořících jeden požární úsek spolu s prostorem pro nanášení hořlavých kapalných nátěrových hmot, je dovoleno ukládat nejvýše 50 litrů hořlavých kapalných nátěrových hmot všech tříd nebezpečnosti v uzavíratelných obalech.

Stavby provedené podle ČSN 65 0201 před platností ČSN 65 0201:2003

- U staveb nebo jejich částí užívaných jako dílny, laboratoře, opravy nebo obdobná pracoviště, lze ve stavebně oddělených prostorech ukládat nejvýše 250 litrů hořlavých kapalin, z toho nejvýše 50 litrů hořlavých kapalin I. třídy nebezpečnosti. Jedná-li se výlučně o hořlavé kapaliny IV. třídy nebezpečnosti, lze tyto na pracovišti ukládat a používat do objemu 1000 litrů.
- Přepravní obaly křehké lze používat pouze do objemu 5 litrů a musí být uloženy v uzavíratelných nehořlavých skříních.
- V prodejních prostorech mimo sklady hořlavých kapalin lze uložit nejvýše 2 m³ hořlavých kapalin, z toho 0,4 m³ I. třídy nebezpečnosti. Kapaliny musí být uloženy v přepravních obalech nebo přečerpávacích zařízeních; přepravní obaly křehké lze používat pouze do objemu 5 litrů, jiné obaly do objemu 20 litrů.
- V laboratořích, dílnách a v prostorách zdravotnických zařízení lze nízkovroucí hořlavé kapaliny ukládat v celkovém maximálním množství
 - a) 10 litrů v přepravních obalech křehkých,
 - b) 20 litrů v jiných obalech.
- Nízkovroucí hořlavé kapaliny lze ukládat pouze odděleně od ostatních hořlavých kapalin; v křehkých přepravních obalech je lze ukládat do objemu 1 litru.
- Na pracovišti s hutní a strojírenskou výrobou s půdorysnou plochou o velikosti nejméně 5000 m² u stavebních konstrukcí nehořlavých a nejméně 7000 m² u stavebních konstrukcí smíšených lze ukládat hořlavé kapaliny IV. třídy nebezpečnosti v množství maximálně 15 m³ v kontejnerech a přepravních obalech, z toho v obalech o objemu menším než 200 litrů nejvýše 1 m³.
- Na manipulační ploše nelze hořlavé kapaliny přelévat.

Rizika na pracovišti – sklad

- Při ukládání materiálu ve výšce nad 1,8m – nutno použít schůdky, žebřík, plošinu
- Při skladování materiálu ve výšce nad 2m – nutno použít ochrannou přilbu
- Při zakládání palet dbát na její správné založení, pozor na vyražení protilehlé palety
- Nepřetěžovat podlahu ve skladu
- Materiál skladovat tak aby nehrozilo jeho sesunutí.
- Dohled nad zákazem vstupu nepovolaných osob
- Komunikace ve skladu musí být značeny vhodným způsobem a toto značení nesmí být zaskládáno materiálem.

Nakládání s chemickými látkami a směsmi

- ✓ **Nebezpečné látky nebo nebezpečné směsi (NCHLS)** jsou látky nebo směsi, které mají jednu nebo více nebezpečných vlastností- hořlavost, nebezpečnost pro životní prostředí, zdraví škodlivost, žíravost
- ✓ **Chemické látky a chemické směsi**- látky nebo směsi, které mají jednu nebo více nebezpečných vlastností- hořlavost, nebezpečnost pro životní prostředí, zdraví škodlivost,...

Seznam chemikálií- název, množství, skupenství, ...

- Nákup jen schválených chemikálií

Bezpečnostní list- dle REACH předpisů (v ČJ)

Opatření při havárii- protihavarijní prostředky, lékárníčky

Školení- 1 x 2 roky

NIKDY nepoužívat potravinářské obaly

✓ **Nádoby musí být vždy označeny v češtině** (popř. náhradní etiketa):

- název
- symbol nebezpečnosti (piktogram)
- věty o nebezpečnosti chem. látek a jejich směsí – „H věty“
 - Např.: H301 Toxický při požití. H302 Zdraví škodlivý při požití
- pokyny pro bezpečné zacházení s chem. látkami a jejich směsmi – „P věty“
 - Např. P332Při podráždění kůže: ...P337Přetrvává-li podráždění očí:...

Porovnání významu piktogramů

Všeobecný přehled

Symbol	Staré značení Označení nebezpečnosti	Nové označovací symboly podle GHS
	Výbušné poznávací písmeno: E	 Výbuchující bomba Pro výbušné látky/směsi a produkty obsahující výbušné látky
	Extrémně hořlavé poznávací písmeno: F+	 Plamen Pro hořlavé plyny, aerosoly, kapaliny nebo pevné látky
	Vysoce hořlavé poznávací písmeno: F	 Plamen Pro hořlavé plyny, aerosoly, kapaliny nebo pevné látky
	Oxidující poznávací písmeno: O	 Plamen nad kruhem Pro hořlavé (oxidačně) působící plyny, kapaliny nebo pevné látky
	Žíravé poznávací písmeno: C	 Korozivní účinky Pro látky a směsi, které na kovy působí korozivně, leptají pokožku a/nebo jsou vysoce škodlivé pro oči
	Vysoce toxické poznávací písmeno: T+	 Lebka na zkřížených kostech Pro vysoce toxické látky a směsi
	Toxické poznávací písmeno: T	 Lebka na zkřížených kostech Pro vysoce toxické látky a směsi
	Zdraví škodlivé poznávací písmeno: Xn	žádná shoda
	Dráždivé poznávací písmeno: Xi	žádná shoda
	Nebezpečné pro životní prostředí poznávací písmeno: N	 Životní prostředí Pro látky a směsi, které výrazně nebo chronicky ohrožují vodní zdroje
	žádná shoda	 Vykřičník Pro látky a směsi, které dráždí pokožku, oči nebo dýchací cesty

žádná shoda

Nebezpečné pro zdraví
Pro karcinogenní nebo dýchací cesty senzibilizující látky a směsi.

žádná shoda

Plynová láhev
Pro plyny pod tlakem

Kombinace piktogramů

Na základě nařízení GHS vznikají následující kombinace piktogramů se signálními slovy "Varování" a "Nebezpečí"

Varování								nemožné
Nebezpečí	nemožné	nemožné	nemožné					

Varování = signální slovo pro všechny méně závažné kategorie nebezpečnosti

Nebezpečí = signální slovo pro závažné kategorie nebezpečnosti

NAKLÁDÁNÍ S NEBEZPEČNÝMI LÁTKAMI A SMĚSMI - manipulace

- Nikdy nepřelévat jakékoliv chemikálie do nádob od potravin
- Při práci s chemikáliemi noste vždy vhodné OOPP (brýle, rukavice)
- Zákaz jídla a pití na pracovišti, kde se nakládá s chemikáliemi
- Každý zaměstnanec musí být seznámen s BL látky s níž pracuje
- Žíraviny- seznámení s Pravidly pro bezpečnou manipulaci
- Všechny nebezpečné látky musí být vhodně skladovány- bezpečnostní skříň, zachytné vany
- Po použití chemikálie se prázdný obal stává nebezpečným odpadem stejně jako použitá chemikálie- označte jako nebezpečný odpad a předejte k likvidaci do odpadového hospodářství
- Je zakázáno vylévat nebezpečné látky do umyvadla, kanalizace

POŽÁRNÍ OCHRANA A HOŘLAVÉ KAPALINY

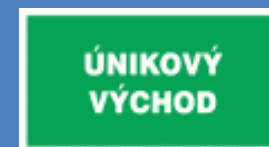
Seminář CHLS a BOZP

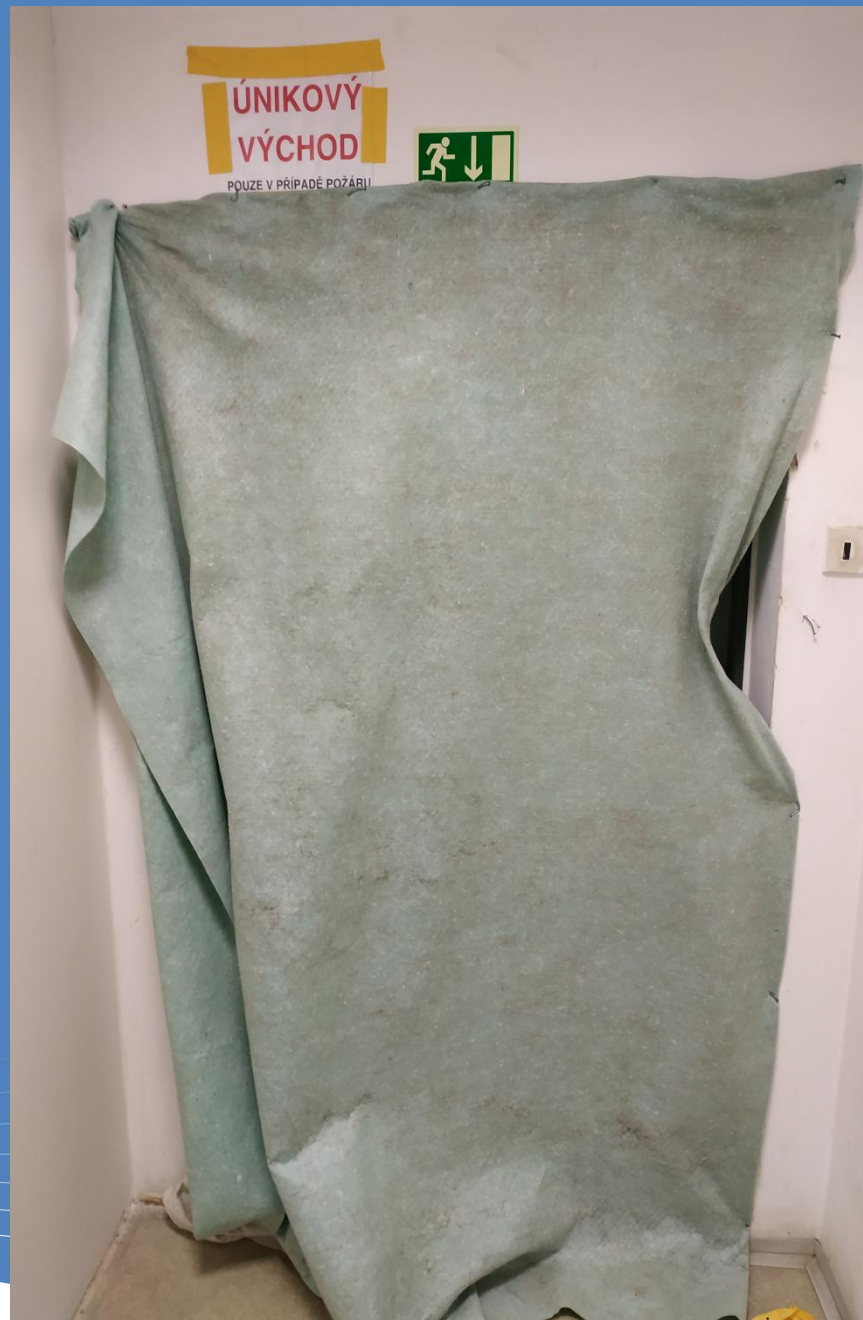
Únikové cesty, PHP, shromaždiště

Zvýšené pož. nebezpečí

- prevence požáru
- zákaz kouření a manipulace s otevřeným ohněm
- řešení pracoviště, únikové cesty, HP
- zásady při likvidaci požáru
 - pomoc raněným
 - hasební zásah (je-li požár v zárodku)
 - přes recepci přivolat hasiče- 150, ev. linka tísňového volání 112
 - evakuace na SHROMAŽDIŠTĚ

POSTUP V PŘÍPADĚ POŽÁRU- požární poplachová směrnice

Zákon č. 133/1985 Sb. zákon o PO

- *§18 Osobní pomoc :*
 - každý je povinen v souvislosti se zdoláváním požáru:
 - a) provést nutná opatření pro záchranu osob
 - b) uhasit požár nebo provést opatření k zamezení šíření požáru
 - c) ohlásit na určeném místě zjištěný požár nebo zabezpečit jeho ohlášení
 - d) poskytnout osobní pomoc jednotce požární ochrany na výzvu velitele zásahu

Jak správně ohlásit požár!

Než zavoláte, zajistěte svoji bezpečnost (dostatečná vzdálenost od požáru), uklidněte se, zmapujte okolí a situace. Poté volejte.

Operátorovi hlase:

- Kdo jste
- Co se stalo
- Kde se to stalo

Nikdy nezavěšujte a nevypínejte telefon!

Hasiči 150

Záchranná služba 155

Policie 158

Tísňové volání 112

Třídy požárů

- Požáry pevných látek organického původu – dřevo, papír, sláma, uhlí, guma, textil, atd.

- Požáry kapalin nebo látek přecházejících do kapalného stavu - benzín, oleje, barvy, alkohol, vosk, atd.

- Požáry plynů – propan, metan, vodík, zemní plyn, svítiplyn, acetylen, atd.

Třídy požárů

- Požáry kovů – hořčík, hliník, draslík, sodík, lithium, atd.

- Požáry jedlých olejů a tuků (rostlinné a živočišné) ve fritézách a jiných kuchyňských zařízeních.

Hasící přístroje

• Umístění:

- s nejvyšším výskytem vzniku požáru;
- snadno viditelné a volně přístupné;
- do výše maximálně 1,5 m nad podlahou;
- zajištěné proti pádu.

• Použití:

1. Položit na zem
2. Vytáhnout pojistku
3. Namířit hadici
4. Stisknout ventil
5. Hasit

Hasicí přístroje

- **Hasicí přístroj vodní**

- Na pevné organické látky (papír, dřevo, textil, apod.) hořlavé kapaliny mísící se s vodou (alkoholy, aceton, líh, aj.).

Ne na el. zařízení pod napětím!

- **Hasicí přístroj práškový**

- Na pevné organické látky (papír, dřevo, textil) motorová vozidla, el. zařízení pod napětím, tekuté plyny, propan butan, tekuté hořlaviny, barvy, oleje, benzin, tuky).

Ne na volně ležící papír, hoblovačky, uhelný prach, mouku a sypké hmoty!

Hasící přístroje

- **Hasící přístroj oxid uhličitý**
 - Na zařízení pod el. napětím, menší množství hořlavých kapalin a plynů, potraviny apod.

Nevhodný pro sypké materiály a tuhé látky!

- **Hasící přístroj pěnový**
 - Na pevné organické látky (papír, dřevo, textil, hořlavé kapaliny nemísící se s vodou, benzin, dehet, laky, oleje).

Ne na el. zařízení pod napětím!

Hasící přístroje

- **Hasící přístroj tukový**

- Použití v restauracích kuchyních, pekárnách a cukrářských výrobnách kde dochází často k požárům od fritéz a pečících zařízení, které mají nepříznivé následky pro lidi, objekty i jejich vybavení.

Nelze použít na el. zařízení pod napětím!

- **Hasící zařízení vodní mlha**

- Kanceláře veškerého zaměření, obchody, lékárny, obchodní domy, prodejní místa, knihovny, sklady, muzea a výstavy divadla a obdobné prostory, nemocnice a kliniky, školky, jesle, školy a školní zařízení, gastronomie, laboratoře, výrobní haly, atd.

Hasící přístroje - Neuruppin

- **Hasící přístroj F 500**

- Ideální pro hašení Lithiových baterií, pneumatik, plastů.
- Kapka se 11x zvětší, obalí hořlavinu tak pak velmi špatně vzplane znovu, extrémně rychlý ochlazovací efekt.
- Hasí i el. do 1000 V

